

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy, soudce zpravodaje JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně Mgr. Jany Brothánkové v právní věci žalobce: **K. J.**, zastoupeného Mgr. Pavlem Štembrokem, advokátem, se sídlem Čechyňská 14/a, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, se sídlem Žižkova 1882/57, Jihlava, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 15. května 2013, č. j. KUJI 34095/2013, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 17. října 2014, č. j. 51 A 13/2013 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši **1 000 Kč**, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám stěžovatelova zástupce Mgr. Pavla Štembroka, advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Havlíčkův Brod (dále jen „městský úřad“) ze dne 25. března 2013, č. j. DOP/3960/2012-19 byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 2 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění

pozdějších předpisů. Přestupku se dopustil tím, že dne 3. srpna 2012 jel v obci Radostín, kde je nejvyšší povolená rychlost na pozemní komunikaci 50 km/h, vozem Škoda Octavia registrační značky X rychlostí nejméně 95 km/h, za což mu městský úřad uložil pokutu ve výši 5 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 8 měsíců.

[2] V řízení před městským úřadem se zástupce žalobce celkem čtyřikrát omluvil z ústního jednání, nejprve z důvodu zahraniční dovolené a času nutného k nastudování spisu, v dalších třech případech z důvodu kolize termínu ústního jednání s nařízenými soudními jednáními jeho klientů. Městský úřad v prvních třech případech uznal omluvu za náležitou a nařídil nový termín ústního jednání. V případě čtvrtého pokusu o konání ústního jednání městský úřad stanovil termín jednání na 20. března 2013 v 8:00. Předvolání bylo žalobci doručeno 7. března 2013 a jeho zástupci 11. března 2013. Dne 19. března 2013 byla městskému úřadu doručena prostřednictvím faxu omluva zástupce žalobce z jednání, znovu z důvodu kolize s nařízeným soudním jednáním jeho klienta. Městský úřad tuto omluvu již neuznal a ústní jednání dne 20. března 2013 proběhlo. Téhož dne městský úřad poštou obdržel podanou omluvu též písemnou formou. Městský úřad pak 25. března 2013 vydal výše uvedené rozhodnutí, jímž uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku a uložil mu trest. Žalobce podal proti rozhodnutí městského úřadu odvolání, která však žalovaný v návěti označeným rozhodnutím zamítl.

[3] Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Hradci Králové (dále jen „krajský soud“). Žalobní námitky nesměřovaly proti skutkovým zjištěním, týkaly se namítaného porušení jeho procesních práv v souvislosti s konáním ústního jednání o přestupku před městským úřadem v nepřítomnosti žalobce i jeho zástupce. Krajský soud ovšem žalobě nepřisvědčil a napadeným rozsudkem ji zamítl jako nedůvodnou. Ztotožnil se se závěry žalovaného, že omluva z ústního jednání nařízeného na 20. března 2013 nebyla náležitá, tudíž byly splněny podmínky pro projednání věci v nepřítomnosti obviněného z přestupku ve smyslu § 74 odst. 1 věty druhé zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“).

[4] Krajský soud konstatoval, že mezi obdržením předvolání a konáním ústního jednání dne 20. března 2013 žalobce se správním orgánem nekomunikoval vůbec a omluva jeho zástupce nebyla podána z důležitého důvodu. Žalobcovo tvrzení, že pokud by nebyla uznána omluva jeho zástupce, omluvil by se z jednání sám z důvodu nemoci, není určující, protože se žalobce v přestupkovém řízení nechal zastupovat advokátem. Z obsahu správního spisu přitom neplyne, že by měl žalobce v přestupkovém řízení něco vykonat osobně ve smyslu ustanovení § 34 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů; správní orgán tedy mohl komunikovat pouze se zástupcem žalobce. Dále krajský soud poznamenal, že podání prostřednictvím faxu nemá právní relevanci, aniž by bylo do pěti dnů potvrzeno ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu. To sice zástupce žalobce udělal již 20. března 2013, tedy den po odeslání omluvy z jednání faxem, ale až po proběhnutí ústního jednání. Na otázku, zda by měl správní orgán v takových případech čekat na potvrzení faxového podání, když je v mezidobí nařízené ústní jednání, soud odpověděl, že nikoliv. V souhrnu s ostatními skutečnostmi krajský soud přisvědčil žalovanému, že lze mít za to, že jednání zástupce žalobce bylo vedeno obstrukčními úmysly s ohledem na roční prekluzivní lhůtu k projednání přestupku. Například již v

pokračování

omluvě ze dne 6. listopadu 2012 žádal zástupce žalobce městský úřad o odročení jednání za účelem studia spisu, přičemž za celou dobu řízení před městským úřadem do spisu nenahlédl a neprojevil žádný zájem seznámit se s jeho obsahem.

[5] K opakovaným omluvám z jednání z důvodu kolidujícího soudního jednání krajský soud podotkl, že nikde není stanoveno, že by soudní řízení muselo mít nutně přednost před řízením správním. Vzhledem k tomu nelze podobné omluvy tolerovat do nekonečna, takový postup by mohl v konkrétních případech vést k ochromení výkonu státní správy. Je vždy věcí zástupce účastníka řízení zorganizovat si vlastní záležitosti, aby mohl řádně vykonávat své poslání. Krajský soud nepřisvědčil ani námitce, že městský úřad žalobci ani jeho zástupci nesdělil, že omluvu z ústního jednání z 20. března 2013 nepřijímá. Vzhledem k časové posloupnosti podání omluvy, projednání přestupku a rozhodnutí ve věci, takové sdělení nemohlo mít význam. Ze všech uvedených důvodů krajský soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

II. Kasační stížnost a průběh řízení o ní

[6] Proti označenému rozsudku krajského soudu žalobce (nyní stěžovatel) brojil včas podanou kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Stěžovatel předně namítal, že krajský soud nesprávně právně posoudil otázku, zda městský úřad porušil vážným způsobem jeho procesní práva tím, že jej nevyrozuměl o nevyhovění žádosti o odročení jednání a 20. března 2013 předmětný přestupek projednal v jeho nepřítomnosti. Odkázal přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. ledna 2010, č. j. 2 As 8/2009 - 95 a poznamenal, že žalovaný i krajský soud toto rozhodnutí ignorovaly a ve svých rozhodnutích se k němu vůbec nevyjádřily.

[8] Městský úřad odůvodnil projednání věci v nepřítomnosti obviněného z přestupku jednak tím, že je přestupek spolehlivě a dostatečně zdokumentován, zjištěn a prokázán, a dále tím, že žalobce účelově prodlužuje řízení a snaží se zmařit jeho účel. Dostatečné zdokumentování a zjištění přestupku podle stěžovatele není důvodem relevantním pro posouzení možnosti věc projednat v nepřítomnosti obviněného ve smyslu § 74 odst. 1 zákona o přestupcích. Touto námitkou se žalovaný ani soud vůbec nezabývaly. Navíc se jedná o závěr pochybný, jelikož se stěžovatel neúčastnil ústního jednání. Stěžovateli ani jeho zástupci současně nelze podsouvat účelovost jednání a snahu prodlužovat řízení, neboť s městským úřadem řádně komunikovali a nezatěžovali jej obstrukčními podáními či stížnostmi.

[9] K omluvě z ústního jednání ze strany svého zástupce stěžovatel uvedl, že na 20. března 2013, kdy se konalo ústní jednání v přestupkovém řízení, bylo nařizeno jednání u Okresního soudu v Ostravě ve věci jednoho z jeho klientů. Předvolání k soudnímu jednání zástupce stěžovatele obdržel dříve a s daleko větším předstihem než předvolání k ústnímu jednání u městského úřadu. Dále stěžovatel uvedl, že soudní jednání považuje za důležitější než jednání správního orgánu a že nelze pochybovat o tom, že by Okresní soud v Ostravě nevyhověl žádosti o odročení kvůli kolizi s přestupkovým řízením. V období mezi obdržením předvolání a odesláním omluvy z jednání nebyl

zástupce stěžovatele nečinný, snažil se za sebe zajistit náhradu. Vzhledem k tomu, že nebyl úspěšný, den před nařízeným ústním jednáním faxem odeslal omluvu spojenou s žádostí o odročení. Městský úřad, jehož závěr aproboval i žalovaný a krajský soud, ovšem omluvu neakceptoval, a fakticky tak stěžovatelova zástupce potrestal za to, že se za sebe snažil najít náhradu, místo aby rovnou zažádal o odročení. Současně stěžovatel odmítl úvahy krajského soudu o tom, že měl zástupce stěžovatele jakožto advokát doručit omluvu z jednání prostřednictvím datové schránky. Stěžovatel má za to, že s městským úřadem komunikoval zcela v souladu se zákonem, a hypotetické úvahy formulované krajským soudem nejsou na místě.

[10] Stěžovatel dále upozornil, že dříve městský úřad omluvám jeho zástupce vyhověl, a proto oprávněně předpokládal, že se od svého postupu nebude odchýlovat. Městský úřad měl proto přinejmenším upozornit stěžovatele, že příští žádosti o odročení již nevyhoví, nebo ho měl po doručení omluvy a žádosti o odročení ze dne 19. března 2013 zpravit, že žádosti nevyhovuje. Městský úřad tak neučinil, čímž porušil stěžovatelovo právo zaručené čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Stěžovatel byl totiž v termínu předmětného ústního jednání nemocen a nemohl se dostavit. Tuto skutečnost městskému úřadu nesděloval, jelikož předpokládal, že městský úřad vyhově omluvě a žádosti o odročení jeho zástupce. V případě, že by městský úřad stěžovateli sdělil, že omluvu jeho zástupce neuznává, stěžovatel by nepochybně požádal o odročení z důvodu nemoci a doložil by svou pracovní neschopnost, případně by se omluvil dodatečně. Argumentace krajského soudu, podle níž stěžovatel neměl v řízení nic vykonat osobně, a tudíž stačilo jednat s jeho zástupcem, je nepřijatelná. Stěžovateli svědčí jednak právo osobně se účastnit jednání správního orgánu a současně právo nechat se právně zastoupit, přičemž druhé uvedené právo nenahrazuje to první. Stěžovatel nechápe, jak mohl krajský soud presumovat, že stěžovatel neměl v přestupkovém řízení něco osobně vykonat, když ze spisu je patrné, že nesouhlasil se závěrem, že by předmětný přestupek spáchal.

[11] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti pouze uvedl, že považuje napadený rozsudek krajského soudu za správný a že ve zbytku odkazuje na odůvodnění svého rozhodnutí, neboť stěžovatel v kasační stížnosti neuvedl žádné nové skutečnosti. Proto navrhl Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost zamítnout. Vzhledem k tomu, že vyjádření žalovaného neobsahovalo žádné nové právní argumenty či skutečnosti a pouze odkazovalo na dřívější rozhodnutí ve věci, nebyl důvod, aby je Nejvyšší správní soud zasílal stěžovateli.

III. Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud hodnotí kasační stížnost jako přípustnou, neboť byla podána osobou oprávněnou ve smyslu ustanovení § 102 s. ř. s. Důvody kasační stížnosti se opírají o § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Kasační stížnost není nepřijatelná ani z jiných důvodů plynoucích z ustanovení § 104 s. ř. s.

[13] Nejvyšší správní soud poté kasační stížnost posoudil a dospěl k závěru, že není důvodná.

[14] Ústní jednání v přestupkovém řízení před správním orgánem prvního stupně lze zásadně konat jen za přítomnosti obviněného z přestupku, přičemž výjimky taxativně

pokračování

stanoví ustanovení § 74 odst. 1 přestupkového zákona: „O přestupku koná správní orgán v prvním stupni ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.“ V nyní projednávaném případě městský úřad věc projednal v nepřítomnosti stěžovatele i jeho zástupce s odvoláním na skutečnost, že omluva stěžovatelova zástupce nebyla náležitá. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nezpochybnil řádné předvolání, první otázkou, kterou je třeba zodpovědět, je, zda v pořadí celkově čtvrtá omluva zástupce stěžovatele z ústního jednání byla či nebyla náležitá.

[15] Výklad pojmu „náležitá omluva“ byl předmětem řady rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Podmínky náležité omluvy Nejvyšší správní soud shrnul v rozsudku ze dne 21. června 2013, č. j. 6 As 25/2013 - 23, bod 15 (judikatura Nejvyššího správního soudu je dostupná z www.nssoud.cz): „Aby mohla být omluva obviněného z přestupku z nařízeného ústního jednání považována za náležitou, musí být splněny tři podmínky: 1) Obviněný se musí omluvit neodkladně, tedy ihned, jakmile mu to okolnosti dovolí. Z toho pohledu nebude náležitá např. omluva učiněná těsně před jednáním z důvodu, o němž obviněný věděl a mohl jej sdělit již dříve. 2) V omluvě musí být uveden důvod, který obviněnému účast na jednání znemožňuje. Tomuto požadavku nevyhoví např. omluva s vágním odvoláním se na vyřizování důležitých záležitostí. 3) Důvod omluvy musí být doložen, obviněný tedy musí své tvrzení v rámci objektivních možností prokázat.“

[16] Žalovaný i krajský soud shodně dovodili, že stěžovatel, respektive jeho zástupce nesplnil hned první podmínku náležité omluvy. Dospěli k názoru, že omluvu zástupce stěžovatele ze dne 19. března 2013 nelze považovat za náležitou, předně proto, že se nejednalo o omluvu bezodkladnou. Nejvyšší správní soud se s tímto hodnocením ztotožnil. Zástupce stěžovatele byl k ústnímu jednání řádně a včas předvolán, předvolání městského úřadu obdržel dne 11. března 2013. Přesto zástupce stěžovatele odeslal omluvu městskému úřadu až 19. března 2013 v 11:40, tedy necelý den před termínem ústního jednání. Stěžovatel argumentoval tím, že se v mezidobí snažil za sebe najít náhradu. Nejvyšší správní soud k tomu poznamenává, že taková snaha je jistě korektní a byla v předmětné situaci na místě, ovšem nezbavuje stěžovatele ani jeho zástupce odpovědnosti za plnění procesních povinností či povinnosti obezřetného přístupu ke správnímu řízení. Zástupce stěžovatele odeslal městskému úřadu omluvu až osmý den po obdržení předvolání, tedy den před konáním ústního jednání. Za včasnou lze při tom považovat pouze „takovou omluvu, která byla správnímu orgánu adresována bezodkladně po zjištění překážky vylučující účast obviněného při projednání.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. října 2012, č. j. 1 As 116/2012 - 25, bod 18). Podání učiněné po prodlevě osmi dnů nelze považovat za neodkladné ani v případě, vezme-li Nejvyšší správní soud v potaz také dobu nutnou k zařizení substituce. Rychlost a intenzita, s jakou za sebe hledal zástupce stěžovatele náhradu, je otázkou procesní obezřetnosti a aktivity advokáta a nelze z ní vyvozovat důsledky pro termín ústního jednání (srov. přiměřeně nálezy Ústavního soudu ze dne 12. června 1997, sp. zn. III. ÚS 68/97, N 74/8 SbNU 221, dostupné z nalus.usoud.cz).

[17] Nelze souhlasit se stěžovatelem, že takový závěr de facto znamená, že je stěžovatelův zástupce trestán za snahu zajistit za sebe náhradu místo, aby rovnou žádal o odročení. Jak již Nejvyšší správní soud uvedl výše, taková snaha byla na místě,

nepředstavuje však důvod, který by ospravedlňoval více než týdenní prodlevu s omluvou. Stěžovatelův zástupce sám připouští, že o důvodu omluvy (o kolizi termínů) věděl prakticky ihned od obdržení předvolání k ústnímu jednání v přestupkovém řízení, jelikož k jednání před Okresním soudem v Ostravě byl předvolán dříve. Stěžovatel přitom netvrdí žádné skutečnosti, které by jeho zástupci bránily v okamžité snaze o hledání náhrady, a tím pádem i v dřívějším odeslání omluvy. Je přitom zcela na místě, že při hodnocení náležitosti omluvy městským úřadem jistě sehrálo roli, že se zástupce stěžovatele z jednání omluvil již počtvrté v řadě. Skutečnost, že zástupce obviněného z přestupku opakovaně nemůže být přítomen na nařízených ústních jednáních, pochopitelně nemusí být nutně nepravdivá. Situace, kdy tři po sobě nařízené termíny ústního jednání vždy kolidují se soudními jednáními zástupce žalobce, je však nepravděpodobná, čemuž může následně odpovídat i přísnější pohled správního orgánu při posuzování důvodnosti omluvy (v podrobnostech viz bod 20 tohoto rozsudku a judikatura tam citovaná). V tomto ohledu lze přisvědčit závěru správních orgánů i krajského soudu, že jednání stěžovatele vykazuje přinejmenším známky účelovosti, zvláště uvaží-li Nejvyšší správní soud i další okolnosti případu. Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatelův zástupce vždy pouze podal omluvu a v žádném z případů neprojevil snahu nalézt vhodný termín ústního jednání. Dále lze zmínit i fakt, že z prvně nařízeného ústního jednání před městským úřadem se zástupce stěžovatele omluvil mimo jiné proto, aby měl dostatek času k nastudování spisu. Jak podotkl krajský soud, stěžovatelův zástupce do spisu nikdy nahlédnout nepřišel.

[18] Stěžovatel v kasační stížnosti konstatoval, že podle městského úřadu byl dalším důvodem pro projednání věci v nepřítomnosti obviněného fakt, že byl přestupek řádně a dostatečným způsobem zjištěn, zdokumentován a prokázán. Stěžovatel namítl, že takový důvod nemá oporu v § 74 odst. 1 přestupkového zákona a že se touto námitkou nezabýval ani žalovaný ani krajský soud. Nejvyšší správní soud k tomu poznamenává, že žalovaný se touto otázkou výslovně ve svém rozhodnutí zabýval (s. 5), přičemž krajský soud se s jeho závěry ztotožnil (s. 8 rozsudku). Žalovaný správně dovodil, že podmínka zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, představuje jednu ze základních zásad činnosti právních orgánů obecně (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů), které se vztahují i na řízení o přestupcích (§ 51 přestupkového zákona). Zjištění skutkového stavu, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je nezbytnou podmínkou pro vydání jakéhokoli rozhodnutí o přestupku. Právě v tom smyslu městský úřad poukazoval na skutečnost, že přestupek byl řádně zjištěn, zdokumentován a prokázán; pokud by tomu tak nebylo, nemohl by vydat rozhodnutí ve věci samé. Není pravda, že městský úřad projednal věc v nepřítomnosti obviněného proto, že byl přestupek dostatečně zjištěn a zdokumentován, jak tvrdí stěžovatel. Z rozhodnutí městského úřadu je zcela zřejmé, že důvodem aplikace § 74 odst. 1 věty druhé bylo, že omluvu stěžovatelova zástupce shledal nenáležitou, jak ostatně vyplývá i ze stížnostních námitek stěžovatele.

[19] Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že krajský soud správně zhodnotil čtvrtou omluvu stěžovatelova zástupce z ústního jednání jako nenáležitou z důvodu, že nebyla podána bezodkladně. Vzhledem k tomu je nadbytečné zabývat se stěžovatelovými úvahami o tom, že je soudní řízení důležitější než řízení správní a že by Okresní soud v Ostravě jistě nevyhověl jeho žádosti o odročení. Tyto úvahy jsou hypotetické a pro neuznání omluvy jako náležité postačuje nesplnění podmínky bezodkladnosti.

pokračování

[20] Přisvědčit nelze ani námitce, že městský úřad dříve omluvám zástupce stěžovatele vyhovoval, a opačným postupem v případě omluvy z 19. března 2013 se odchýlil od svého postupu. Nejvyšší správní soud ustáleně judikuje, že *„hodnocení toho, zda se v konkrétním případě jedná o náležitou omluvu, resp. důležitý důvod provádí správní orgán i s ohledem na dosavadní průběh řízení. Proto i důvod, který může být dostatečný pro přeložení prvního ústního jednání, již nemusí být dostatečný i pro jeho další přeložení.“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. listopadu 2004, č. j. 6 As 50/2003 - 41). Obdobně se Nejvyšší správní soud vyjádřil i v rozsudku ze dne 14. května 2009, č. j. 7 As 28/2009 - 99, v němž konstatoval, že *„důležitost důvodu omluvy obviněné z přestupku a jejího zástupce (advokáta) z neúčasti u ústního jednání (§ 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích) je třeba posuzovat z hlediska jejího pořadí, obsahu, v jakém stadiu řízení byla omluva uplatněna (doba od zahájení správního řízení nebo doba do zániku odpovědnosti za přestupek), [...] zda ze spisu či jiných skutečností nevyplývá obstrukční snaha či potřeba obviněné z přestupku nebo jejího zástupce působit průtahy v řízení nebo dosáhnout zániku odpovědnosti za spáchání přestupku apod.“* Z vyhovění první omluvě proto stěžovatel ani v tomto případě nemohl nabýt žádné legitimní očekávání, že omluvám ze stejného důvodu bude neustále vyhováno. Správní orgán se naopak v případě každé omluvy zvláště zabývá okolnostmi citovanými ve výše uvedených soudních rozhodnutích, což městský úřad v tomto případě správně učinil.

[21] Stěžovatel dále namítal, že městský úřad měl stěžovatele upozornit, že příští žádosti o odročení již nevyhoví, nebo ho měl po doručení omluvy a žádosti o odročení ze dne 19. března 2013 zpravit, že žádosti nevyhovuje. Pokud by to věděl, zaslal by stěžovatel městskému úřadu ihned (případně i dodatečně) omluvu z důvodu nemoci a potvrzení o pracovní neschopnosti. Nejvyšší správní soud k tomu poznamenává, že zástupce stěžovatele odeslal městskému úřadu omluvu z ústního jednání pouhý den před konáním jednání. Městský úřad měl tedy minimální prostor k reakci na omluvu zástupce žalobce před samotným ústním jednáním. Jak vyplývá z protokolu z ústního jednání před městským úřadem ze dne 20. března 2013, č. j. DOP/3960/2012 - 17, městský úřad z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že jsou splněny předpoklady projednání věci v nepřítomnosti obviněného. Takový postup byl v souladu se zákonem, neboť pojmem „projednání věci“ uvedeném v § 74 odst. 1 přestupkového zákona je třeba rozumět nejen její projednání jako takové, ale též rozhodnutí o ní (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. února 2006, č. j. 1 As 19/2005 - 71). Není pak zcela jasné, co by se mělo podle stěžovatele změnit v případě, že by městský úřad stihl sdělit zástupci stěžovatele, že jeho omluvu neshledal náležitou. Zástupce stěžovatele se ústního jednání podle svého tvrzení nemohl účastnit tak jako tak, pokud skutečně měl na daný termín nařízeno i soudní jednání před Okresním soudem v Ostravě, které pokládal podle vlastních slov za důležitější než jednání správního orgánu. Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem krajského soudu, že vzhledem k časové posloupnosti podání omluvy, projednání přestupku a rozhodnutí ve věci, sdělení o nevyhovění omluvě nemohlo mít za daných skutkových okolností význam ani nemohlo být objektivně učiněno před konáním ústního jednání.

[22] Neobstojí ani stěžovatelovo tvrzení, že pokud by se dozvěděl o nevyhovění omluvě svého zástupce, sám by se z jednání omluvil z důvodu pracovní neschopnosti, a to případně i dodatečně po proběhnutí ústního jednání. Ani takovou omluvu by ovšem nebylo možné považovat za náležitou, neboť by taktéž byla opožděná. Stěžovatelovo onemocnění způsobující jeho pracovní neschopnost podle potvrzení trvalo již od 8. března 2013.

Případnou dodatečnou omluvu sice zákon nevylučuje, Nejvyšší správní soud však v minulosti dovodil, že dodatečnou omluvu lze považovat za náležitou ve smyslu § 74 odst. 1 přestupkového zákona pouze v případě, že dřívější omluvě zabránila náhlá objektivní událost jako např. úraz či náhlá hospitalizace (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. března 2009, č. j. 7 As 9/2009 - 66). Takovou náhlou událostí zcela zřejmě není více než deset dnů trvající onemocnění. Pokud stěžovatel vlastní omluvu nepodal proto, že spoléhal na vyhovění omluvě svého zástupce, jednalo tak na své vlastní riziko. Jak totiž Nejvyšší správní soud vyložil již v bodě 20 tohoto rozsudku, stěžovateli ani jeho zástupci nesvědčilo legitimní očekávání, že omluvě bude vyhověno. Navíc i v případě, že omluva obviněného z přestupku shledána náležitou, automaticky to neznamená, že se jedná o důvod pro omluvu jeho zástupce, neboť obviněný může svá práva uplatnit prostřednictvím svého zástupce (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. prosince 2013, č. j. 8 As 53/2013 - 37).

[23] Co se týče stěžovatelova odkazu na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. ledna 2010, č. j. 2 As 8/2009 - 95, je třeba říci, že toto rozhodnutí na nyní projednávanou věc nedopadá právně – ve věci řešené druhým senátem se jednalo o ústní jednání v soudním řízení, nikoliv správním – ani skutkově – v oné věci žalobce odeslal omluvu z ústního jednání před soudem čtyři dny před konáním jednání a soud tak měl objektivní možnost reagovat, v případě nyní projednávaném pouhý necelý den předem. Stěžovatel také namítl, že k dotčenému rozsudku druhého senátu se nevyjádřil žalovaný ani krajský soud, ačkoliv na něj stěžovatel upozorňoval v odvolání i v žalobě. Nejvyšší správní soud poznamenává, že žalovaný ani krajský soud o daném rozsudku skutečně explicitně nepojednaly. Na druhou stranu je třeba říci, že k porušení procesních práv stěžovatele, tedy otázky řešené rozsudkem druhého senátu, se žalovaný i krajský soud vyslovily obsáhle. Bylo by tedy pouhým formalismem rušit rozsudek krajského soudu pouze z důvodu, že výslovně nezmnínil stěžovatelem citovaný judikát. Ostatně, zrušit soudní rozhodnutí pro nedostatek důvodů lze přitom jen pro takové vady, které brání soudnímu přezkumu napadeného rozhodnutí, nikoliv pro dílčí nedostatky odůvodnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. prosince 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS).

[24] Ke stěžovatelově námitce proti tvrzení krajského soudu, že měl zástupce stěžovatele odeslat svou omluvu z ústního jednání raději prostřednictvím datové schránky, Nejvyšší správní soud pouze stručně uvádí, že tato otázka byla krajským soudem podotknuta pouze nad rámec nosných důvodů a odeslání omluvy faxem nepředstavovalo důvod, pro který krajský soud žalobu zamítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[25] Nejvyšší správní soud uzavírá, že krajský soud správně posoudil, že správní orgány svým postupem neporušily čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Z výše popsanych důvodů Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 větou druhou s. ř. s. posoudil jako nedůvodnou a zamítl ji. O návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval, neboť o samotné kasační stížnosti rozhodl bezodkladně, a proto také stěžovateli vrátil soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

pokračování

[26] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl podle ustanovení § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, který měl úspěch ve věci, podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. ledna 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu